

Consell General de les Valls

Acta Núm. 3/1992

Sessió Extraordinària del dia 4 de maig de 1992.

El dia quatre de maig de mil nou-cents noranta-dos, dilluns, s'ha reunit a la Casa de la Vall el M.I. Consell General en Sessió Extraordinària que ha estat convocada d'acord amb allò que disposa el Reglament de la M.I. Assemblea, i amb l'ordre del dia següent:

**Punt únic:
Elecció del Cap de Govern.**

Sota la presidència dels MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné i Josep Marsal Riba, Síndic i Sub-Síndic Generals, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	El M.I. Sr. Josep Areny Fité, la M.I. Sra. Bibiana Rossa Torres, i els MM.II. Srs. Josep Casal Casal i Miquel Naudí Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Josep Dalleres Codina, Jordi Torres Alís, la M.I. Sra. Maria Reig Moles i el M.I. Sr. Jordi Mas Torres.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Albert Pujal Trullà, Enric Dolsa Font, la M.I. Sra. Olga Adellach Coma i el M.I. Sr. Andreu Gaspà Picart.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Modest Baró Moles, Josep Garrallà Rossell, Daniel Armengol Mora i Guillem Areny Argelich.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Miquel Armengol Pons, Robert Cassany Vila i Antoni Armengol Vila.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Santamaria Tarré, Joan Pujal Areny, Ladislau Baró Solà i Pere Altimir Pintat.
Per Escaldes-Engordany	El M.I. Sr. Miquel Aleix Areny, la M.I. Sra. Nadia Aleix Tugas, i els MM.II. Srs. Ramon Canut Bové i Antoni Jordi Areny.

A les deu del matí, aproximadament, i després de l'oració i d'haver comprovat els membres assistents, el M.I. Sr. Síndic General declara oberta la sessió, i ordena la lectura de l'ordre del dia, a la qual cosa procedeix immediatament el Sr. Secretari General en funcions.

Acte seguit, el M.I. Sr. Síndic General adreça a l'Assemblea els mots de salutació següents:

“Molt Il.lustres Senyores,

Molt Il.lustres Senyors,

En aquesta primera sessió del M.I. Consell General que tenim l'honor de presidir, permeteu-me que, en nom del M.I. Sr. Sub-Síndic General i en el meu propi, adreci la més cordial salutació a tots els membres de la Cambra.

També, i abans d'entrar en la matèria pròpia d'aquesta sessió, vull adreçar la nostra més sincera felicitació als MM.II. Srs. Jordi Mas Torres i Antoni Armengol Vila, que avui s'incorporen a l'Assemblea, tot i desitjant-los que aquest nou mandat que avui enceten els sigui ben propici.

En l'anterior reunió, ja vaig tenir l'honor de presentar a les Vostres Molt Il.lustres Senyories quines serien les grans línies d'actuació d'aquesta Sindicatura i quins eren els grans objectius que ens proposàvem assolir.

Avui, en una sessió transcendent, en la qual hauran de procedir a l'elecció del Cap de Govern amb qui s'haurà de treballar plegats en el futur immediat, només voldria reiterar al Ple de la Cambra la nostra voluntat de treballar per dur Andorra cap a les més altes fites de democràcia i de progrés, i confirmar la nostra absoluta disponibilitat, obertura d'esperit i desig de concertació.

No crec que sigui necessari recordar la importància que, per al futur d'Andorra, té l'acte que seguidament anem a realitzar. Tots som plenament conscients que del resultat d'aquesta elecció, i de la bona harmonia que s'assoleixi, en l'exercici de les respectives competències, entre el Consell General i el Govern, depèn bona part de l'estabilitat tan necessària per fer avançar els importants reptes que tenim plantejats.

Dit això, i sense més prolegòmens, no em queda més que donar pas a l'elecció del Cap de Govern i desitjar que tinguem un bon encert.

Moltes gràcies per la seva atenció.”

A continuació, el M.I. Sr. Síndic General sol·licita als MM.II. Srs. Consellers Generals que proposin les candidatures per al càrrec de Cap de Govern.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu proposa, per al càrrec de Cap de Govern, el Sr. Òscar Ribas Reig.

El M.I. Sr. Síndic General demana novament a la M.I. Assemblea si hi ha altres candidatures a presentar i, en no formular-se cap altra proposta, proclama el Sr. Òscar Ribas Reig com a candidat únic. Tot seguit, suspèn per uns minuts la sessió, per tal de preparar l'urna i les paperetes. Es un quart d'onze del matí.

A dos quarts d'onze es reprèn la sessió, i s'inicia immediatament la votació, pel procediment del vot secret. Els MM.II. Srs. Consellers Generals, un a un i per ordre protocol·lari de Parròquies, s'aixequen de llur escó, prenen una papereta amb el nom del candidat i una altra en blanc de la taula presidencial, així com un sobre, i es retiren al despatx de la M.I. Sindicatura per aïllar-se i introduir en el sobre la papereta de llur elecció. En retornar a la Sala de Sessions, dipositen el sobre dins de l'urna.

Un cop acabada la votació, es procedeix a l'escrutini, que dona el resultat següent:

- Sr. Òscar Ribas Reig	26 vots.
- Paperetes en blanc	2.

Consegüentment, el M.I. Sr. Síndic General declara elegit com a Cap de Govern el Sr. Òscar Ribas Reig.

La proclamació d'aquest resultat és acollida amb aplaudiments.

El M.I. Sr. Síndic General proposa que la prestació de jurament del nou Cap de Govern se celebri aquesta mateixa tarda a les 17.00 hores.

No es formula cap objecció, raó per la qual la proposta queda aprovada per assentiment.

I, de conformitat amb aquest acord, el M.I. Sr. Síndic General suspèn la sessió fins a aquella hora. Es un quart d'una del migdia.

A un quart menys cinc minuts de sis de la tarda es reprèn la sessió. Hi són presents tots els membres de la M.I. Assemblea, que ho eren en la sessió matinal.

El M.I. Sr. Síndic General es revesteix de la capa i el bicorni propis del seu càrrec, i demana als MM.II. Srs. Pere Altimir i Antoni Jordi, Porters del M.I. Consell General, que vulguin anar a cercar el M.I. Sr. Cap de Govern, i acompanyar-lo fins a la Sala de Sessions.

Els MM.II. Srs. Porters surten de la Sala i hi retornen, pocs minuts després, junt amb el Sr. Oscar Ribas Reig, que és acompanyat fins al davant de la taula de la M.I. Sindicatura, al damunt de la qual hi ha emplaçat un crucifix.

El M.I. Sr. Síndic General, adreçant-se al Sr. Oscar Ribas Reig, pronuncia la fórmula tradicional de jurament:

“Vós, Òscar Ribas Reig, que heu estat elegit per al càrrec de Cap de Govern, jureu complir i fer complir els privilegis, usos, costums, consuetuds, lleis escrites i no escrites del Principat d'Andorra?”

El Sr. Òscar Ribas Reig, amb la mà dreta estesa vers el Sant Crist, respon:

“Sí, ho juro!”

I el M.I. Sr. Síndic General al seu torn contesta:

“Si així ho feu, bon andorrà sereu!”

Tot seguit, el M.I. Sr. Síndic General invita el M.I. Sr. Cap de Govern a ocupar un lloc a la presidència i, tan bon punt com s'hi ha acomodada, pronuncia l'allocució següent:

“Molt Il.lustre Senyor Cap de Govern,

Molt Il.lustres Senyores,

Molt Il.lustres Senyors,

Com a Síndic General del Principat d'Andorra em correspon l'alt honor d'adreçar al M.I. Sr. Òscar Ribas Reig, les primeres paraules de felicitació després de la seva elecció i prestació de jurament com a Cap de Govern.

Es, doncs, amb real satisfacció que us trameto, en nom del Consell General, del M.I. Sr. Sub-Síndic General i en el meu propi, la més sincera enhorabona per la vostra reelecció,

i formulo vots perquè tingueu els majors encerts en el desenvolupament de l'alta responsabilitat que us ha estat encomanada.

La vostra experiència en el càrrec i les vostres qualitats humanes i professionals són una garantia per a tots nosaltres i ens permeten afrontar amb esperança aquesta etapa que avui s'inicia, etapa que ben segur no serà fàcil de superar, sinó que al llarg de la mateixa caldrà fer prova en tot moment d'una gran capacitat de diàleg, d'una gran voluntat de concertació i d'un bon esperit de consens.

Sapigueu, Molt Il.lustre Senyor Cap de Govern que, per la nostra banda, estem disposats a aportar els elements necessaris perquè, conjuntament i de forma harmònica, les dues institucions puguin desenvolupar llurs respectives atribucions de la forma més positiva per a Andorra i els seus habitants. Els reptes de modernització de la nostra estructura institucional que ens hem fixat, són prou importants com perquè cadascun de nosaltres hagi de fer l'esforç necessari per tal de propiciar les condicions d'estabilitat que una tasca de tal magnitud requereix.

Reiterant doncs la nostra voluntat de treball conjunt i oferint-vos novament la més lleial col.laboració, permeteu-me que us felicitï una vegada més i us desitgi els majors encerts.

Per molts anys Senyor Cap de Govern.

Visca Andorra!"

El M.I. Sr. Òscar Ribas Reig respon a les paraules que li ha adreçat el M.I. Sr. Síndic General amb els mots següents:

"Molt Il.lustre Senyor Síndic,

Molt Il.lustre Senyor Sub-Síndic,

Senyores i Senyors Consellers Generals,

Senyores i Senyors,

No cal amagar el meu sentiment de satisfacció personal al retrobar-me altra vegada davant d'aquesta Assemblea per prestar jurament com a Cap de Govern, càrrec pel qual vostès m'han elegit aquest matí. Els agraeixo sincerament que hagin dipositat en mi la confiança de la Cambra i tinguin la seguretat que esmerçaré tots els meus esforços per correspondre-la.

Però passat el moment d'alegria per l'indiscutible honor que representa haver estat escollit per un càrrec públic, cal afrontar amb coratge les responsabilitats que se'n deriven.

Amb l'acte d'avui, seguit del nomenament de la resta de l'equip de govern que anunciaré en els propers dies, es clou un període de crisi política i s'obre una etapa que, si bé s'albira difícil, no estarà mancada d'esperança i d'il.lusió.

Il.lusió d'un poble, il.lusió d'un projecte. Esperança en l'esdevenidor d'un país que hem de construir tots, dia a dia, des dels respectius llocs de treball, des de les institucions, des dels nostres àmbits particulars.

Des que aquesta cambra, amb l'acord del 18 de juny de 1990, obria el procés constituent s'ha parlat molt de la necessitat i l'oportunitat d'estructurar el país a través d'una constitució. Molt s'ha discutit en les darreres campanyes electorals del seu fonament,

els criteris que hauria de vertebrar-la i la seva forma. No revindré ara sobre el particular, tot deixant-ho per la presentació del discurs programàtic que, d'acord amb el decret dels Molt Il.lustres Delegats Permanents de 15 de gener de 1981 hauré de presentar davant aquesta Assemblea properament.

Però em permetran Vostres Molt Il.lustres Senyories que faci un especial esment a les paraules pronunciades pel Molt Il.lustre Senyor Síndic el proppassat dia 22 en la seva presa de jurament.

Deia: "Aquesta Sindicatura treballarà en comú per recollir l'adhesió de totes les forces polítiques andorranes, tant les representades en aquesta Assemblea parlamentària com aquelles que no han aconseguit la majoria en la recent contesa electoral". (fi de citació)

A mi em sembla cabdal, en aquest moment, retenir aquest missatge d'oferiment de consens nacional per materialitzar una Constitució en el menor termini possible que ens permeti consolidar jurídicament les nostres institucions seculares.

Permeti'm, Senyor Síndic, que complementi aquelles paraules que Vós dirigíeu no només a aquesta Cambra, sinó a tot el poble andorrà. Sé, perquè em consta, que Vós i el Molt Il.lustre Senyor Subsíndic compartiu plenament l'anhel, la voluntat i la necessitat d'assolir un marge ampli de consens, i crec que també hem de coincidir sobre l'abast i la significació d'aquest consens.

Consens que no vol dir manca de discussió ni falsejament dels vertaders debats de la societat andorrana, sinó disposició a transigir i capacitat de compromís.

Consens no entès com una ortodòxia o una falsa uniformitat, vàlid per si mateix, sinó com a mitjà per identificar el màxim de forces polítiques i de ciutadans amb les noves institucions de l'Andorra del segle XXI.

Consens com a actitud, no de renúncia sistemàtica ni de tripijoc, sinó com a esperit de partida en una negociació en la qual cal explotar tots els mitjans per trobar un acord.

Una constitució escrita és, fonamentalment, el fruit d'un pacte, d'un acord entre parts, d'un compromís que es reflecteix en un text. És ben clar que caldrà concertar aquest text en concret, però la tasca de vertebració de la vida política andorrana no s'acaba aquí. El Sr. Roca Junyent expressava en la passada Universitat d'Estiu una idea ben encertada, al meu entendre:

"S'ha de consensuar no exclusivament el text de la Constitució, ja que el consens no és un instrument per a un moment determinat, sinó que és una pràctica que ha d'inspirar la vida política dels pobles, i l'ha d'inspirar en els seus aspectes més rellevants i institucionals, siguin aquells que articulen la Constitució o els que després la desplegaran en aspectes concrets". (fi de citació)

Seria, doncs, important que sabéssim implantar una mecànica de consens dels principis bàsics, més enllà de l'aprovació d'un text, i així permetre el desplegament del seu articulat i posterior interpretació car, si bé el període constituent finalitza amb el referèndum popular, els anys posteriors han de veure el desenvolupament normatiu del nou ordre jurídic, fase menys vistosa però de gran transcendència.

Saber avaluar la importància del moment és una capacitat que ha de tenir qualsevol que vulgui ocupar-se dels afers públics d'un país. Penso que avui, aquí, tots tenim

consciència que el moment és força important per a Andorra i que obrarem en conseqüència fent de la moderació i de la prudència pauta de comportament.

M'agradaria, però, ressaltar un dels elements que fan d'aquesta legislatura un període cabdal per a l'esdevenidor d'Andorra. Des de l'any 1975 en què va començar el procés de Reforma de les Institucions han passat disset anys, durant els quals no s'ha aconseguit construir un nou edifici institucional, per les circumstàncies que siguin, ara tenim l'oportunitat de començar a cloure l'etern problema institucional amb un nou marc jurídic, i així poder concentrar totes les energies polítiques cap a la resolució de les altres problemàtiques que Andorra té plantejades.

Els períodes de transició comporten un clima de provisionalitat i d'incertesa que no afavoreixen gens la formulació de polítiques de llarga durada, les úniques que tenen incidència real. Tot i que és proverbial la nostra capacitat de realitzar mutacions lentes penso que disset anys de transició comencen a ser un període massa dilatat i, per tant, la meua esperança és que entre tots puguem cloure'l ben aviat, sense que això vulgui dir precipitar les coses.

En aquest moment puntual, quan l'obertura del nostre país als corrents ideològics, polítics i econòmics de l'Europa que ens envolta apareix com absolutament necessària per consolidar la nostra independència i llibertat com a poble, caldrà també que els andorrans retrobem aquells valors d'humanisme ancestral que caracteritzaren i definiren les essències d'aquesta terra. Caldrà retrobar les arrels del passat. Un poble que no sap o no pot contemplar la seva pròpia història no té futur. En el fons, pot ser que la contradicció de la nostra època consisteixi en què mai hem tingut tanta necessitat de retrobar-nos en la nostra identitat i tantes dificultats per aconseguir-ho. Una Constitució desarrelada d'una identitat aconseguida amb tant de sacrificis per generacions i generacions d'andorrans al llarg de set-cents anys, quedaria, sens dubte, buida de tot contingut.

Fora ja del marc constituent, però paral·lelament a ell, hi ha una tasca legislativa que, en alguns aspectes, resulta d'una relativa urgència. De ben segur que aquesta Molt Il·lustre Assemblea voldrà d'immediat afrontar l'examen dels projectes de Llei que el Govern li ha sotmès: la modificació del Codi de la nacionalitat, la Llei d'Associacions, la Llei d'Educació, el projecte del Túnel d'Envalira, el contingut dels quals és sempre perfectible.

I aquí voldria assenyalar que més enllà de la recerca d'un perfeccionament jurídic d'uns textos sempre freds, cal buscar la raó d'una manera de pensar, objectivant-ne el seu contingut per fomentar qualsevulla decisió en la recerca de la dignitat de la persona i llur llibertat.

Al mateix temps vull fer partícips als Molt Il·lustres Senyors Consellers de la necessitat d'aprovar el Pressupost General per tal d'entrar el més ràpidament possible en la normalitat legal i garantir al país els recursos que requereixen els serveis públics i la inversió necessària.

Ja he esmentat abans que cal saber discernir la transcendència del moment històric en què es viu, i ara hi afegiré que cal també saber discernir la responsabilitat del lloc que s'ocupa en un determinat procés. La institució del Govern i del seu Cap en aquest procés

constituent ha de tenir una sèrie de comeses ben determinades, alhora que en té de caire més general.

En primer lloc, i des de la responsabilitat que vostès m'han atorgat aquest matí, crec que hem de proporcionar la indispensable estabilitat al país per tal que la negociació constitucional no es pugui veure pertorbada per qüestions no estrictament del seu àmbit. També compto sotmetre a aquesta Assemblea, com ja he dit, els projectes de Llei que considerem urgents i convenients per tal de garantir el clima necessari que ha de presidir el procés constituent.

Però també, des de la meua responsabilitat al front de l'Executiu, he de reiterar que donaré el suport necessari a la negociació constitucional i a l'establiment d'un consens, tot i saber que el protagonisme correspon a aquesta Assemblea, però tenint en compte que totes les institucions -Consell General, Govern i Comuns- hi tenen responsabilitat i han de participar-hi.

Així, Molt Il.lustres Senyors, ofereixo ja des d'ara el compromís de col.laborar amb el necessari esperit de consens, diàleg i respecte a la independència de les dues institucions, per tal que aviat puguem obrir una altra etapa històrica per a Andorra que, consolidant la nostra independència, deixi albirar l'esdevenidor amb la mateixa esperança i il.lusió amb què comencem aquesta legislatura.

Moltes gràcies.

Visca Andorra!"

Acte seguit, el M.I. Sr. Cap de Govern, acompanyat dels MM.II. Srs. Síndics Generals, fa el tomb a l'hemicicle saludant, per ordre protocol.lari de Parròquies, tots i cadascun dels membres de la M.I. Assemblea.

I a continuació, el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la qual se n'ha formalitzat la present acta als efectes escaients. Són dos quarts de sis de la tarda, aproximadament.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General en funcions

V. i P.
El Síndic General